

Оксьон Валентина Іванівна.
Керівник міжнародної культурно-просвітньої програми “Київ – Санкт-Петербург. Школа Володимира Лубенка”, член спілки дизайнерів росії, офіційний представник, керівник проекту “Школа Володимира Лубенка” в Україні

РОЗВИТОК АВТОРСЬКОЇ ШКОЛИ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ В УМОВАХ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ (НА ПРИКЛАДІ “ШКОЛИ ВОЛОДИМИРА ЛУБЕНКА”)

“Не треба навчати дітей будь-чому, що не буде мати сенсу в їх дорослому житті все має бути енергетично економічним та біологічно відповідним, бути як одне ціле”

В. Ємельянов

У статті розкрито проблеми розвитку авторської школи художньо-естетичного спрямування в умовах адаптивного управління.

Ключові слова: авторська школа, адаптивне управління.

The problems of development of author school of artistic aesthetics direction in the conditions of adaptive management are exposed in the article.

Key words: an author school, the adaptive management.

В статье раскрыты проблемы развития авторской школы художественно-эстетического направления в условиях адаптивного управления.

Ключевые слова: авторская школа, адаптивное управление.

Система поглядів, метод і “школа”, що створені В.В.Лубенком, впродовж сорока років працює на усіх рівнях: від дитячого садка до вищого навчального закладу. З його точки зору всі діти є талановитими і тому найважливішим має бути створення таких зовнішніх та внутрішніх умов, за

яких відкриваються необмежені можливості і саморозвиток дитини як особистості. Художня діяльність має стати стрижнем сучасної освіти. В.В.Лубенко має на увазі не якийсь один вид діяльності, але розуміє її як спосіб життя, як природне буття особистості, як природу людини, її єство. Найбільш вагомим стимулюванням художньої діяльності – є розвиток поліфункціональної моделі освіти і формування педагога, орієнтованого на особистість і її багатогранну діяльність.

В результаті проведеного дослідження 40 річного теоретично-практичного авторського педагогічного досвіду В.В.Лубенка, що реалізується на базі соціального інституту "Мала Академія Мистецтв"(Санкт-Петербург) та його регіональних методичних відділеннях(Саратові, Сочі, Адлері, Москві) , в тому числі і в "Школі Володимира Лубенка" в Україні.

Будемо розглядати поняття “Школа” в загально дидактичному аспекті, як явище, а саме:

по-перше: є (чи був) хтось, хто є майстром (лідером) своєї справи (неважливо якої), він має оригінальну, прогресивну точку зору(концепцію, ідею) на теорію та практику цієї справи;

по-друге: у нього є достатньо учнів, що працюють в руслі точки зору майстра, і теоретично і практично дають результати, що співвідносяться з результатами вчителя;

по-третє: у учнів, в свою чергу, також є учні, які працюють в тому ж руслі, звичайно, з необхідними змінами та уточненнями, що диктують нові умови і час, але ж знову дають результати, які співвідносяться за кількістю і якістю з результатами засновника концепції.

Оскільки складні явища практики "живого досвіду" (а досвід живий - поки живе Автор) не можна укласти в якусь одну систему, було б природно розглянути пропоновану „Школу” з різних точок зору, з різних позицій, в тому числі і Авторської. При цьому підкреслюємо, що деякі епізоди життєдіяльності, оцінка досягнень (або упущень), спостереження за тими, хто навчається можуть

мати декілька варіантів пояснень. Але на практиці спостерігалась цілісність, строга регулярність, доцільність. Це можна пояснити тим, що Школа як явище педагогічної Системи внутрішньо обумовлена єдиним ціннісним змістом освіти (значення людського життя, самоцінність особистості, зв'язок людини і природи тощо). Звідси запропоноване і саме найменування системи – „Універсальна Система Стержневої Істини” (авторська назва) та засіб її реалізації – педагогічна система „морально-естетично-інтелектуального розвитку особистості через теорію і практику мистецтв і наук”, а живий досвід „Школа Володимира Лубенка”.

За такого підходу в роботі розкрито філософські, педагогічні та психологічні аспекти функціонування "Школи Володимира Лубенка":

- З точки зору пріоритетності особистості в освіті запропонована Система відкидає споживацький тип особистості (у тому числі і споживання духовних цінностей як самоціль) і висуває як ідеал, зразок "самодостатню особистість", що здатна виразити себе в різних видах діяльності, досягти в цих видах діяльності певного успіху, перейти на інші види діяльності, ніколи не переставати шукати в собі приховані, ще не розвинуті здібності і реалізувати їх.
- Культивування дитиною (людиною) в собі "генія, лідера, творця" в рамках запропонованої Системи – стимулювання природного процесу пошуку досконалості, піднесення особистості (на противагу педагогічним виховним системам, які будуються на обмежувальних основах, віддаючи перевагу забороні, а не дозволу, осуду, а не заохоченню).
- Якщо традиційна виховна структура неодмінно вимагає „незбагненності і недосяжності образу чи ідеалу, то запропонована Система шукає "генія, творця" в самій дитині (людині), в єстві її існування, її унікальності”.
- Роль освіти і її функція передбачаються в цих умовах як засіб вирішення надзадачі сучасної і майбутньої цивілізації, - що здатна до морального самовдосконалення, що здатна виразити себе в творчості, громадянській позиції, повсякденній творчій праці.

- В сучасних умовах і в досвіді „Школи Володимира Лубенка” використовується, головним чином, соціально-терапевтична функція освіти. В контексті вищезазначеного, інструментом соціальної терапії може виступати сама художня діяльність, яка найкраще допомагає знайти сенс життя, самого себе, вивільняє особистість з під гніту повсякденності, ослаблює жахи та стресові стани.
- Поліфункціональна модель освіти, на нашу думку, найбільш близька природному процесу розвитку всього живого, у тому числі і людини, оскільки несе в собі все, що дозволяє людині не тільки розвиватися в самій собі і навколишньому середовищі, але і впливати на нього, роблячи свій внесок в загальнолюдську діяльність.
- „Школа” як Система дозволяє синтезувати уявлення людини про середовище і явища в середовищі. У повній мірі цьому сприяє опора освітнього процесу на художню діяльність, характерною особливістю якої є комплексне дослідження явища.
- Багаторічний Авторський педагогічний пошук, аналіз біографій видатних діячів культури різних епох, виявлення закономірностей в їх формуванні як творчих особистостей, вивчення літератури з художньої педагогіки, дозволив сформулювати деякі гіпотези стимулювання художньої діяльності і формування особистості в рамках Школи.
- В цілому, цей процес може бути охарактеризований як поєднання зовнішніх і внутрішніх умов розвитку багатогранної діяльності Школи. Під зовнішніми умовами маємо розуміти: педагогічна особистість, що забезпечує включення в освітній процес органів сприйняття (зір, слух тощо) за єдиною стержневою програмою; методики, що спрямовані на максимальний розвиток всіх органів чуття з метою їх повноцінного функціонування в освітньому процесі; підготовка педагогів-поліфункціоналів; розвиток матеріальної бази; організація роботи відповідного соціально-освітнього інституту як цілісної організаційно-педагогічної системи.
- Внутрішні умови створюються в процесі формування готовності до

художньої діяльності. Цей процес може бути аналогом художньої діяльності, що має на меті пробуджувати творчий потенціал дитини (людини), мобілізуючи її резерви діяльності, формуючи потреби в образному мисленні і відчутті, включаючи такі регулятивні механізми як "самооцінка", "самоаналіз", "самоорієнтація".

- Аналіз створення та багаторічний досвід роботи "Малої Академії Мистецтв" „Школи Володимира Лубенка” як соціального інституту нового типу, дозволили систематизувати і узагальнити основні положення педагогічної системи "морально-естетично—інтелектуального розвитку особистості через теорію і практику мистецтв і наук".

Модель авторського соціального інституту освіти, що створена на основі Системи, яка розроблена В.В.Лубенком і експериментально відпрацьована в різних регіонах "в природних умовах буття", впродовж сорока років, дає можливість комплексно використовувати всі галузі знання: науки, культури, всі методи системи, напрямки, – не порушуючи єдності мети навчання.

Як відомо, суть мистецтва побудована на гармонії протилежностей, що функціонують як одна ідея. „Художній твір макросвіту побудований за такими ж законами, що і реальний світ нашої природи, тому опановувавши навичками художньої творчості, пізнаючи (відкриваючи, досліджуючи) "закони художньої композиції", людина вивчає світ, саму себе і середовище в якому живе, гармонійно розвиваючи розум і відчуття, виховується на ідеалах, що є підсумком досвіду багатьох поколінь людей, вбирає в себе все найкраще із загально цивілізаційної спадщини”.

Критерієм ефективності виховної роботи є формування у людини бажання до самоосвіти і самовиховання як необхідності в діяльності, на відміну від навчання, самоосвіта є не необхідністю, а проявом вільної волі і природного бажання особистості наблизитися до моралісної досконалості. Єдиним стимулом самоосвіти, саморегуляції (якщо мати на увазі те, що закладено в системі), повинно бути прагнення жити і функціонувати заради високих цілей, ідей.

Стимулювання художньої діяльності виступає в контексті формування поліфункціональної моделі освіти, що істотно впливає як на сучасну соціально-освітню ситуацію в країні та у світі, так і на людину та її діяльність в суспільстві людей та природи, їх взаємодію, взаємо доповнення в процесі життєдіяльності. Таким чином, організація діяльності "Школи Володимира Лубенка", в тому числі і в Україні як цілісної організаційно-педагогічної системи виховання вільної всебічно розвинутої гармонійної особистості засобами синтезу мистецтв і наук за системою "морально – естетично - інтелектуального розвитку особистості через теорію і практику мистецтв і наук" (за "Системою Стержневої Істини") – являє собою ідею, модель школи майбутнього в загально дидактичному просторі адаптивного управління.

Відстежуючи історико-бібліографічні аспекти на прикладі Російської Академії Художеств (Санкт-Петербург) історичні етапи і події в хронологічному розвитку, спираючись на фундаментальні науки, поступово, крок за кроком досліджувався еволюційний процес формування "школи" як явища у взаємодії мистецтва й освіти.

Як відомо, розвиток мистецтва завжди пов'язаний з розвитком шкіл, в яких виростають (формується) представники того чи іншого напрямку. В історії мистецтва поява кожного напрямку відбувається поруч зі становленням педагогічної системи, яка і формує його принципи. Суспільне життя вносить новий зміст, – який народжує не тільки нове мистецтво, але й відповідну йому і художню педагогіку – тобто школу. Таким чином, між творчістю художника і творчістю педагога (історично так склалося, що ці два явища існують завжди у взаємозв'язку) існує прямий зв'язок: найпродуктивніші школи, як завжди пов'язання з прогресивними напрямками у мистецтві - та особистістю окремого художника і тієї сили таланту, завдяки якій, він зміг втілити дух свого часу, його ідеї та ідеали, завдання, що постають перед мистецтвом та митцем.

Наприклад, історія Російської художньої академічної школи сягає своїми витокami кінця XVII - початку XVIII століття і звідси бере свої витoki початок традицій і принципів, розвиток яких починається ще від середньовіччя, через

організацію "рисовальной школы"- першої регулярної школи Росії та "канцелярию от строений", - її самобутність, хоча до середини XVIII століття художньої школи в її прямому та сучасному вигляді фактично не існувало.

Підготовка художників (як в Росії так і за її межами) не була системною і не мала регулярного характеру, не була підпорядкована спеціальним програмам і планам. Місцем навчання слугували майстерні художників, в яких учень в процесі прямої роботи поруч з маестро вчився безпосередньо навичкам і знанням.

Так, завдяки натхненній праці видатних особистостей-художників, реформаторів-педагогів продовж понад двох століть (А.П.Лосенко, Г.І.Угрюмов, А.Г.Іванов, О.Є.Єгоров, В.К.Шебуєв, О.Г.Венеціанов, К.П.Брюлов, В.К.Перов, О.К.Саврасов, П.П.Чистяков, І.Ю.Рєпін, В.О.Серов, К.О.Коровін, Д.М.Кардовський, В.Н.Савинський, В.Татлін, К.Малєвіч, В.В.Кандинський, М.Рєрїх, К.Куїнджи, О.Піменов, О.Л.Корольов, М.Ц.Медовіков, А.А.Мильников) піднімалась, будувалась класична (академічна) школа європейського мистецтва, – як фундамент на якому міг починати своє самостійне творче життя у підніжжя Високого Храму Мистецтва молодий художник. В контексті дослідження зупинимось на аналізі творчості та життєвого шляху випускника Російської Академії Художеств В.В.Лубенка.

Так, В.В.Лубенко на третьому курсі почав працювати в монументальній майстерні, якою керував А.А.Мильников, де рисунок вів О.Л.Корольов, станковий живопис - М.П.Медовіков. "Велика трійця" - так говорили про них на початку 60-х років минулого століття в Академії, - відкрив „точку фокуса, схода. И уже тогда я подумал, что возникает ощущение, что холста нет, а жизнь живая нового психического сознания природы начнет взаимодействовать с человеком, гармонизуя его, вдохновляя на великий подвиг служения людям”.

Йому була надана можливість експериментувати в художніх школах Ленінградської області (Мга, Павловськ, Сестрорецьк, ВХПУ ім. В.Мухіної, художнє училище ім. В.Серова).

Лубенко Володимир Васильович (1941 року народження) - кандидат

педагогічних наук, член Творчої Спілки Художників Росії, член Міжнародної Федерації Художників створив в Санкт-Петербурзі у 1984 році як центр виховання синтезом мистецтв та наук при Державному Російському музеї, "Малу Академію Мистецтв" яка тепер відома в Росії та за її межами як самостійна державна установа, зі стін якої за 23 роки вийшли сотні випускників. Їх творчі досягнення та особиста доля є кращим підтвердженням високої ефективності виховання за системою "морально-естетично-інтелектуального розвитку особистості через теорію і практику мистецтв і наук".

Метою своєрідного соціального інституту "Малої Академії Мистецтв" „Школи Володимира Лубенка” є гармонізація особистості в процесі самопізнання світу та себе на основі філософії, педагогіки та психології „Стержневої Істини”, які пронизують та синтезують комплекс мистецтв і наук. Всі заняття в "Малій Академії Мистецтв" спонукають учнів на дослідження стержневих законів світу, що виявлені в природі живопису, музики, скульптури, театру.

Творча інтелігенція Києва, України мала можливість відкрити "Школу Володимира Лубенка" з 1 по 26 лютого 1995 року на виставці "Володимир Лубенко та його школа" в Культурному центрі "Український Дім".

Ідея гармонії, єдності народів на основі милосердя, а не насилля, що стала гаслом культурної програми "Малої Академії Мистецтв", всюди зустрічала розуміння та підтримку. Результатом цього і стало створення методичних філій "Малої Академії Мистецтв" у Москві, Сочі, Саратові та Києві, що успішно і гідно працюють і сьогодні. Особливо міцні дружні стосунки з'явилися у Петербурзької "Малої Академії Мистецтв" з її однодумцями в Києві. Можливо, це пов'язано з родовим корінням В.В.Лубенка, пращури якого родом з України, з міста Лубен.

За період 1995-2006 рр. більше 500 педагогів Києва та області познайомились з унікальною системою виховання дітей через синтез мистецтв і наук на "Постійно діючому семінарі для педагогів, батьків і всіх бажаючих за

авторською системою В.В.Лубенка ". 60 із них мали змогу удосконалити свою кваліфікацію в Санкт-Петербурзі на базі авторського соціального інституту "Мала Академія Мистецтв", 15 педагогів-ентузіастів вели заняття з дітьми на громадських засадах в Київській методичній філії Академії.

З 1996 по 2004 рік. (вік від 6 до 14 років) у комплексному виховному процесі були зайняті майже 500 дітей з 19 предметів, стержневі програми і плани яких поєднані на законах творчої композиції, що дає можливість педагогам створити для дітей атмосферу пошуку, відкриття, творчості, – середовище для саморозвитку, самовдосконалення, самоусвідомлення, самовиховання в гармонії, красі та рівновазі. На думку батьків, діти вже після одного року навчання за Системою, успішно вчаться у загальноосвітніх школах та інших навчальних закладах, стають переможцями різноманітних конкурсів, олімпіад, а головне тренують позитивні якості характеру, йде усвідомлення мети життя та відкривається шлях її досягнення.

Понад 10 років творчого співробітництва " Школи Володимира Лубенка" в Україні: це і монументальний розпис "ЗОРЯНИЙ КИЇВ – СВІТ ГАРМОНІЇ" в класі живопису (51 кв.м); і мозаїчні роботи на фасаді школи, скульптурна пластика для дитячого ігрового майданчику у дворі; підготовка та видання спеціальної літератури, в тому числі проект видання багатоілюстрованого авторського посібника "Володимира Лубенка" для дітей, їх батьків, педагогів та всіх бажаючих, ВПЕРШЕ трьома мовами (українська-англійська-російська), культурно-просвітні заходи, обмін творчими колективами педагогів та дітей Києва і Санкт-Петербурга, виставки творчих робіт вихованців школи в Національному заповіднику "Софія Київська " (2001 р.), Національному музеї історії України (2002 р.), Виставковій залі Будинку Художника Національної спілки Художників України (2004 р.). Виставковій залі Національної Академії образотворчого мистецтва і архітектури (2005 р.). Міському музеї "Духовні скарби України" (2005 р.), Київському міському Будинку Вчителя (2005 р.), Президії АПН України (05.12.2005-19.02.2006 рр.), Виставковій залі "Хлібня" Національного заповідника "Софія Київська " (25.05.2006 - 03.07.2006 рр.),

Центрі Культури та Мистецтв "Український Дім" (19.08.2006 - 21.08.2006 рр.).

Також, важливим добутком виховання дітей-киян через синтез мистецтв і наук є щорічні весняно-літньо-осінні творчі практики з живопису, композиції, азбуки, теорії, історії та законів мистецтва в музеях міста та історичних місцях Києва, а саме: Національному заповіднику "Софія Київська", Національному музеї Історії України, Музеї міста Києва, Музеї мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків, Києво-Печерському заповіднику, Археологічному музеї НАН України, Ботанічному саду ім. Фоміна, Київському зоопарку, Національному Художньому музеї України, - це дає можливість дітям і їх батькам практичного вивчення рідного краю: відкриття законів життя великих предків-киян, що жили за законами людяності. Роздуми над історією та культурною спадщиною України Києва та практичні заняття живописом, музикою, пластикою дозволяють розкривати природно-генетичні обдарування дітей, розвивати юне покоління в кращих національних традиціях духовності та взаємодії з іншими культурами світу.

Багаторічний позитивний досвід благодійної роботи з дітьми "Школи Володимира Лубенка" неодноразово висвітлювався в засобах масової інформації, про що також свідчать і схвальні відгуки знаних вчених, митців як Росії, так і України.

У процесі дослідження опрацьовано 185 документальних джерел, з яких 34 відібрано для подальшого аналізу.

Таблиця 1.1

Характер документального джерела	Кількість одиниць
Міжнародні акти	56
Нормативні акти національного законодавства (закони, укази, постанови, розпорядження)	92
Спільні міжгалузеві накази	10
Галузеві положення, накази	27

Як відомо, з початку 50-х років минулого століття під егідою UNESCO діє міжнародна організація виховання дітей засобами мистецтва в області

образотворчого мистецтва, музики, дитячої літератури, а також Міжнародна рада музеїв та інші, що мають національні відділення, фонди в багатьох країнах світу.

У ході аналізу Міжнародних нормативних документів виявлено, що в охороні дитинства основою є вільний всебічний розвиток особистості. Основними документами, які формують базу для реалізації відповідних заходів є:

1. Загальна декларація прав людини
2. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права
4. Конвенція про захист прав людини та основних свобод
5. Конвенція ООН про права дитини (1989) ст.6,24,27,28:
6. Європейська конвенція про здійснення прав дітей (Страсбург, 25 січня 1996 року)
7. Європейський кодекс соціального забезпечення (Страсбург, 16 квітня 1964 року)
8. Конвенція ООН про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти від 14 грудня 1960 року
9. Перший Протокол до Конвенції про захист прав і основних свобод людини (1) Париж, 20.03 1952
10. Протокол N 12 до Конвенції про захист прав людини та основних свобод (ET8 N 177) (укр.)
11. Протокол N 4 до Конвенції про захист прав і основних свобод людини, який гарантує деякі права та свободи, не передбачені Конвенцією та Першим Протоколом до неї, із поправками, внесеними відповідно до положень Протоколу N 11
12. Статут (Конституція) Всесвітньої організації охорони здоров'я
13. Декларація прав дитини 20 листопада 1959 року
14. Всесвітня декларація про забезпечення виживання, захисту та розвитку дітей

15. Всесвітня зустріч на вищому рівні в інтересах дітей, що відбулася в Організації Об'єднаних Націй, в м. Нью-Йорку, 30 вересня 1990 року
16. Всесвітня декларація про освіту для всіх (1990) і Дакарські рамки дій (2000).
17. Підсумковий документ Спеціальної Сесії Генеральної Асамблеї ООН в інтересах дітей, травень 2002 року "Світ сприятливий для дітей"

Демократичне і правове суспільство, яке будується в Україні, за основним законом орієнтується на забезпечення охорони дитинства як найвищої соціальної цінності з визначенням пріоритетності її вільного всебічного розвитку, про що свідчать акти національного законодавства:

1. Конституція України (від 28.06.1996 № 254к/96-ВР, ст.3,23,53).
  2. Основи законодавства України про охорону здоров'я (від 19.11.1992 № 2801-XII).
  3. Цивільний кодекс України.
  4. Сімейний кодекс України (від 10.01.2002 № 2947-III).
  5. Закон України "Про охорону дитинства" від 26 квітня 2001 року Закони України:
  6. Про освіту від 23 травня 1991 року
  7. Про державну допомогу сім'ям з дітьми від 21 листопада 1992 року
  8. Про дошкільну освіту від 11 липня 2001 року
  9. Про загальну середню освіту від 13 травня 1999 року
  10. Про позашкільну освіту від 22 червня 2000 року
  11. Про професійно-технічну освіту від 10 лютого 1998 року
  12. Про інформацію від 2 жовтня 1992 року
  13. Про соціальну роботу з дітьми та молоддю від 21 червня 2001 року
- Акти Верховної Ради:
14. Про декларацію про загальні засади державної політики України стосовно сім'ї та жінок. Постанова від 05.03.1999 № 475-ХГУ
  15. Про конвенцію державної політики. Постанова від 17.09.1999 № 1063-XIV
  16. Про Рекомендації парламентських слухань "Становище жінок в Україні: реалії та перспективи". Постанова від 29.06.2004 № 1904-IУ

та Акти Президента України:

Укази:

17. Про першочергові заходи щодо захисту прав дітей від 11 липня 2005 року
18. Про державну програму запобігання дитячий бездоглядності на 2003-2005 роки
19. Про Міністерство освіти і науки України від 7 червня 2000 року
20. Концепція розвитку охорони здоров'я населення України від 7 грудня 2000 року
21. Положення про Міністерства охорони здоров'я України від 24 липня 2000 року
22. Положення про Міністерство України у справах сім'ї, дітей та молоді від 30 липня 2004 року
23. Про проведення в Україні у 2006 році Року захисту прав дитини від 29 листопада 2005 року
24. Про Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту від 18 серпня 2005 року
25. Про заходи щодо розвитку духовності, захисту моралі та формування здорового способу життя від 27.04.1999 № 456/99

і Акти Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України що забезпечують реалізацію охорони дитинства і надають можливості для вільного всебічного розвитку особистості.

Для досягнення поставленої основної мети: охорони дитинства, - сьогодні йде пошук нових засобів, форм, методів такого типу навчання, який забезпечував би вільний всебічний розвиток дитинства. Основними та ефективними серед цих пошуків є - "авторські програми", "інноваційні технології", "науково-виробничі комплекси", "експериментальні майданчики" АПН і МОН України, "авторські школи", в тому числі і художньо-естетичного спрямування, які спроможні максимально створювати творче середовище для гармонійного розвитку особистості в умовах суспільних перетворень. Відповідні нормативні акти, що дають можливість досягти основної мети:

1. Указ Президента України від 17 квітня 2002 року № 347/2002 "Національна доктрина розвитку освіти" (розділ VII пункт 14, розділ VIII пункт 17, розділ XII пункт 28, розділ XV пункт 35, розділ XVI пункт 42).
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 травня 2001 року № 433 (пункт 6).
3. Закон України про загальну середню освіту (стаття 9 пункт 1,2)
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 року № 306 (пункт3, пункт7).
5. Положення про порядок організації та проведення експериментальної роботи в Академії педагогічних наук України, затверджено Постановою Президії Академії педагогічних наук України від 27 червня 2003 року. Протокол № 1-7/7-98.
6. Постанова спільного засідання колегії Міністерства освіти і науки України і Президії Академії педагогічних наук України від 22.11.2001 № 12/5-2 затверджено Концепцію загальної середньої освіти. (розділ IV)

Нормативно-правові акти свідчать, що на сучасному етапі розвитку України як молодій демократичній державі, в період переходу та перетворень у суспільстві, час, що буремно розвивається, - для майбутнього держави найважливішою має стати ідея охорони дитинства: народження, вільний всебічний розвиток дітей, їх освіта, виховання як гармонійних особистостей. Таким чином, це дасть можливість поступової природної соціалізації (адаптації) дитинства в свідомих громадян через культурно-освітній простір.

У процесі розкриття наукових засад, законодавчої бази та організаційно-педагогічних умов функціонування авторської школи В.В.Лубенка в Росії та за її межами виявлено наступне: видатні вчені, митці, громадські діячі сучасності сходяться на думці, що основною керуючою діяльністю з охорони дитинства сучасного суспільства має стати художньо-освітня діяльність, що спроможна виховувати вільну різнобічну особистість, мислителя, творця, поліфункціонала.

Прийшов час синтезу, цілісного бачення світу та цілісного світосприйняття людиною. Художньо-освітня діяльність повинна базуватись на

пошуку „інтегральної взаємодії мистецтв і наук та використанні відкритих практичних засобів професійної реалізації художника, музиканта, майстра руків, що працюють з новим методом пізнання світу - цілісної системи "морально-естетично-інтелектуального розвитку особистості через теорію і практику мистецтв і наук" канд.пед. наук В.В.Лубенка”.

Щоб як найкраще показати принципи і своєчасність ідеї поліфункціональної освіти і виховання гармонійно розвинутої особистості, головної інтегруючої її основи, необхідно зауважити, що на зміну традиційній моносистемі освіти йде поліфункціональна освіта, яка, також, має перейти у виховання освітою, де:

по-перше: освіта не відокремлюється від виховання, а виховання "домінує" над освітою;

по-друге: з'являється необхідність гармонізації людей і суспільства в багатополлярному просторі життя, що буремно розвивається.

"Школа Володимира Лубенка" — поліфункціональна модель освіти яка дозволяє:

1) вирішити проблему розмежування предметних знань, об'єднавши їх "стержневою ідеєю" морально-етичних категорій та єдиною виховною метою;

2) донести до людини вчасність та надійність освіти "як запису вселюдського досвіду";

3) показує те, що освітня система повинна відповідати природі людини, звертати уваги на функцію життєдіяльності та психофізіологічних особливостей особистості.

Таким чином, природна відповідність та освітнє ціннісно-моральне середовище взаємодіють, створюючи єдине середовище розвитку особистості.

Система несе в собі великі потенціальні можливості в сфері виховання і самовиховання особистості, її багатограний гармонічний розвиток, - про, що свідчать долі вихованців, відгуки їх батьків, вчителів, їх творчі та наукові досягнення.

Доведено, що дана Система:

- виробляє навички самовиховання і самоосвіти високо розвинутої, гармонійної особистості, патріота своєї батьківщини, вільної високо цивілізованої людини, контактної, вірної, відданої своєму обов'язку, цілеспрямованої, вільної, такої, що мислить творчо, має цілісне мислення, цілісний світогляд, несе красу і гармонію у світ, людини майбутнього;
- вчить і дає навички володіння своєю свідомістю і підсвідомістю в гармонійному їх доповненні, вчить використовувати ці навички у розв'язанні проблем, що виникають, зняті протиріч в конкретних ситуаціях мирним, сучасним і адекватним шляхом без конфлікту, ну, і звісно, вчить використовувати синтез свідомості і підсвідомості в дослідженнях, у вивченні освітніх предметів. Тобто учень вчиться у всього і всьому із задоволенням і бажанням, розкриває двері перед тим, що ще вчора здавалося недосяжним;
- вчить розуміти себе, свій рід, свою родину, свою Батьківщину і як допомогти, як удосконалити, і те, і інше, не силуючи ні себе, ні інших;
- вчить логічно мислити і передбачати хід розвитку тієї чи іншої події, і багато чого завбачати; вчить завжди і в усьому вміти вчитися і відкривати таємниці і закономірності навіть у давно відкритому.
- вчить любити людей, ненавидіти зло, але не людей, відділяти вади від людини і ненавидіти вади, а любити людину. Завжди прагнути до ідеалу, до "Абсолютної Гармонії Досконалості" людської і відходити від руху "Абсолютної Деградації".

Якщо на час створення Малої Академії Мистецтв, 60-ті роки минулого століття, не було можливості організувати ідеальні умови для реалізації Системи в цілому в освітньому просторі держави і потенційні можливості були задіяні не повністю, то даний момент розвитку суспільства дозволяє, і даний момент часу дає можливість, в освітньому просторі України задіяти максимально ресурсні можливості „Універсальної Системи Стержневої Істини” канд.пед. наук В.В.Лубенка та засоби її реалізації – педагогічну систему „морально-естетично-інтелектуальний розвиток особистості через теорію і

практику мистецтв і наук”, створивши "школу майбутнього" виховання гармонійно розвинутої особистості засобами синтезу мистецтв і наук як комплекс (від роддому до ВНЗу), виховуючи талановитих людей, лідерів своєї справи, прекрасних професіоналів, які знайшли б себе в житті і роботі.

Доктор педагогічних наук Єльнікова Г.В. також наголошує про необхідність інтегральної ідеї в перехідні періоди в суспільстві, яка б могла „забезпечити умови для саморозвитку людини через поєднання , взаємоузгодження, гармонізацію потреб людини, суспільства, держави, що зумовлює їх коеволюцію”.

Використана література:

1. Лесохина Л.Н. «Образование в структуре человеческой деятельности». – СПб.1991г.
2. Лесохина Л.Н. «Полифункциональная модель образования и тип личности». – Академическая программа «Человек. Наука. Общество». М.: 1989г.
3. Мухина В.С. Изобразительная деятельность ребенка как форма усвоения социального опыта. М., 1981.
4. Выготский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте: психологический очерк. М., 1991г.
5. Каган М.С. Социальные функции искусства. М., 1978г.
6. Моисеев Н.Н. Алгоритм развития. М.: 1987г.
7. Моисеев Н.Н. Еще раз о проблеме коэволюции. /Экология и жизнь, №2-1988г.
8. Лубенко В.В. «Полифункциональная модель образования: Школа В.В.Лубенко». Методические рекомендации под редакцией Л.Н. Лесохиной, НИИ непрерывного образования взрослых АПН СССР, 1990- 112с.
9. Лубенко В.В. «Система стержневой истины». Изд-е 2-е, дополненное. СПб: Изд-во Малая Академия Искусств», 1999-184с.
10. Лубенко В.В. «Владимир Лубенко». Монография. Санкт-Петербург-Киев:

Изд. «Малая Академия Искусств», 1999-304с.

11. Підготовка керівника навчального закладу до управлінської діяльності в ринкових умовах. Навчальний посібник (Чміль А.І., Маслов В.І., Дмитренко Г.А., Єльнікова Г.В., Федоров Г.В.) за ред. А.І. Чміля. – К.: Логос, 2006-128с.
12. «Этническая психология». Хрестоматия- СПб: Речь, 2003-320с.
13. Максименко С.Д. „Генезис существования личности”: К. Изд. „ООО КММ”, 2006-240с.
14. Єльнікова Г.В. „Основи адаптивного управління”: Курс лекцій. – К.: ЦППО АПН України, 2002. – 133с.
15. Баронян А.С. «Этническая психология» - Киев: Тандем, 2000.-264с.
16. Педагогічний словник / за ред. Ярмаценка М.Д. – К.: Педагогічна думка, 2001р.-514с.
17. Филосовский энциклопедический словарь. – М.: ИНФРА-М, 2000. -576с.
18. Смелянов В.В. „Развитие голоса. Координация и тренаж. – СПб.: Лань, 1997.-192с.
19. Тэд Эндрюс. „Магия танца”. Пер.с англ.- М.:REFL-book, К.: «Ваклер», 1996.- 256с.